

La Datzira

Castellcir

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Entre Serramitja i Marfà, en un meandre de la riera de la Golarda
Emplaçament
Alçada: Vall de Marfà
523

Coordenades:

Latitud: 41.78473
Longitud: 2.05857
UTM Est (X): 421770
UTM Nord (Y): 4626304

Classificació

Número de fitxa 08055 - 96
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08054A00800018
Fitxes associades:
[El Molí de la Datzira](#)
Autoria de la fitxa Xavier Bermúdez (iPAT Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa: dc., 25/03/2020 - 01:00

Descripció

Gran mas format per diversos volums, l'abandonament i la reconstrucció parcial dels quals n'ha desdibuixat la fesomia, fins el punt que alguns volums anteriorment coberts s'utilitzen actualment com a patis i tancats d'animals a cel obert.

L'alineació dels volums manté una orientació nord-oest (cap on miren les successives façanes) / sud-est, amb cobertes longitudinals a dues vessants. Hi crida l'atenció un parament en opus spicatum, generalment associat al segle XI, malgrat que les primeres referències documentals són de 1237. També són significatives les inscripcions de 1690 i 1700 (aquesta darrera acompanyada del nom "JAUMA DAT / ZIRA" i una roseta en una cantonada, que donava a l'antic camí principal), que al·ludeixen a una important fase de reformes. També cal destacar una portalada rematada amb un arc al·gular, molt semblant al del Molí de la Datzira.

Història

La Datzira està documentada des del 1237 (si bé podria tenir un origen anterior), quan estava sota domini del monestir de Sant Benet de Bages. L'any 1497 consta en un document com a "Datzeró". El 1531 els Datzira es van fer amb el domini de la propera masia de Montbrú, que mantingueren fins a darreries del segle XVIII. Just d'aquest moment de prosperitat daten les reformes a la Datzira i, possiblement, la construcció del Molí de la Datzira.

A partir de llavors, els propietaris alternaren la residència entre el mas principal i el molí, fins que definitivament s'instal·laren al molí i deixaren el mas per als masovers. Al segle XX es produí l'abandonament total del mas i el molí, fins que ha tornat a ser habitat a inicis del segle XXI.

Bibliografia

AYMAMÍ DOMINGO, Gener i PALLARÈS PERSONAT, Joan. Els molins hidràulics del Moianès i de la Riera de Caldes. Barcelona: Unió Excursionista de Catalunya de Barcelona, 1994. (Arxiu Bibliogràfic Excursionista de la UEC).

ERILL I PINYOT, Gustau, GUAL I PURTÍ, Jordi (fotografies) i MANENT I ORISTRELL, Llibert (cartografia). Monistrol de Calders: El poble dels pagesos enginyers. Moià-Monistrol de Calders: Gràfiques Ister. Ajuntament de Monistrol de Calders, 2006. (Col·lecció Pedra i aigua, 1).

GARCIA-PEY, Enric. Castellcir. Recull onomàstic. Barcelona: Societat d'Onomàstica - Institut Cartogràfic de Catalunya, 2005. (Col·lecció "Monografies", núm. 29).

PERARNAU I LLORENS, Jaume i PIÑERO I SUBIRANA, Jordi. Monistrol de Calders. La seva història i el seu patrimoni. Monistrol de Calders: Ajuntament de Monistrol de Calders, 1993.

RODRÍGUEZ LARA, José Luis. Aproximació a la Toponímia del Moianès. Barcelona: Rafael Dalmau, Editor, 2009. (Col·lecció "Camí Ral", núm. 30).

TARTER I FONTS, Ramon, La vall de Marfà: Aproximació històrica. Moià: Autor, 2012.

